

Д. О. Савенко,
аспірант кафедри фінансових ринків, Університет державної фіскальної служби України
ORCID ID: 0000-0003-2332-1416

DOI: 10.32702/2306-6814.2020.4.81

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

D. Savenko,
postgraduate student, Department of Financial Markets, University of state fiscal service of Ukraine

FORMATION AND DEVELOPMENT OF FINANCIAL MARKET INFRASTRUCTURE OF UKRAINE

Статтю присвячено проблемам формування та розвитку інфраструктури фінансового ринку України. Мета статті—розробка періодизації становлення і розвитку інфраструктури фінансового ринку з урахуванням ключових правових та організаційних характеристик. У становленні і формуванні інфраструктури фінансового ринку виділено шість основних етапів: 1991—1994, 1995—1999, 2000—2008, 2009—2013, 2014—2018, 2019—до тепер. Визначено, що інфраструктура фінансового ринку України формувалась в умовах, відмінних від загально світових тенденцій, оскільки її формування відбувалось на спадщині адміністративно-командної економіки в умовах трансформаційних перетворень орієнтованих на ринок. Цим обумовлені труднощі на першому та другому етапах становлення інфраструктури фінансового ринку. Наступні етапи розвитку інфраструктури фінансового ринку характеризуються тенденцією до її очищення від неефективних фінансових установ, упорядкуванням законодавчої бази, яка чітко визначає організаційні та правові основи регулювання фінансового ринку. Сучасний етап розвитку інфраструктури фінансового ринку характеризується тенденцією до гармонізації інституційних умов фінансового ринку України з європейськими ринками.

The article is devoted to the problems of formation and development of financial market infrastructure of Ukraine. The purpose of the article is to elaborate the periodization of the formation and development of financial market infrastructure, taking into account key legal and organizational characteristics. There are six main stages in the development and formation of the financial market infrastructure: 1991—1994, 1995—1999, 2000—2008, 2009—2013, 2014—2018, 2019—till now. It is determined that the infrastructure of the financial market of Ukraine was formed in conditions different from the general global trends, since its formation took place on the legacy of the administrative-command economy in the conditions of transformational market-oriented transformations. This caused difficulties in the first and second stages of the formation of financial market infrastructure, since in the conditions of hyperinflation and unformed legal field, the financial market infrastructure has developed mainly extensively. The next stages of financial market infrastructure development are characterized by a tendency to clear it from inefficient financial institutions, streamlining the legislative framework that clearly defines the organizational and legal bases of financial market regulation.

At these stages, the market was cleared of financial institutions with a non-transparent ownership structure. This measure contributed to the transparency of the Ukrainian financial market. The first stages of financial market infrastructure development were characterized by active development of stock trading. However, in the following stages the activity of stock trading decreased. This has also

affected the exchange component of the financial market infrastructure. The current stage of financial market infrastructure development is characterized by a tendency to harmonize the institutional conditions of the financial market of Ukraine with the European markets.

Ключові слова: фінансовий ринок, інфраструктура, банківський сектор, фондовий ринок, інституційні умови.

Key words: financial market, infrastructure, banking sector, stock market, institutional conditions.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Розвиток інфраструктури фінансового ринку є необхідною умовою не тільки для продуктивного функціонування фінансового ринку, але і для забезпечення розвитку економіки. Органічна взаємодія банківських та небанківських фінансових корпорацій, інституцій ринку цінних паперів, та регуляторів сприяють стабільному та прогнозованому розвитку фінансового ринку, що є однією з ключових передумов для стабільного розвитку економіки. Формування та розвиток інфраструктури фінансового ринку залежить від багатьох передумов, серед яких ключову роль відіграють інституційні, які проявляються в узгодженні законодавчого та організаційного поля функціонування інфраструктурних компонентів з потребами ринку. Якщо формальні інституційні умови відповідають вимогам ринку, то розвиток інфраструктури має інтенсивний характер, якщо ж у зазначеній сфері існують дисбаланси, то розвиток має екстенсивний характер.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблемам розвитку фінансового ринку присвячені дослідження багатьох українських вчених. Однак що стосується інфраструктури фінансового ринку, то системних публікацій у цьому напрямі залишається мало. Так, І. Чуницька досліджує інфраструктурну складову фінансового ринку з точки зору розвитку інфраструктурного потенціалу фінансового ринку [1]. Вона виділяє кілька складових інфраструктурного потенціалу, роблячи наголос на зв'язку інституційної та ринкових складових.

Методологічні аспекти становлення інфраструктури фінансового ринку досліджував І. Рекуненко [2], який сформулював власний підхід до визначення сутності інфраструктури фінансового ринку та до періодизації розвитку фінансового ринку. І. Школьник та В. Кремень розробили кластерний підхід до дослідження періодизації розвитку фінансового сектору, в основі якого характеристики розвитку елементів інфраструктури [3; 4].

В. Смагін досліджує розвиток фінансового ринку України, однак у своїх працях він робить також акцент на розвитку інфраструктурної складової фінансового ринку з урахуванням інтернаціоналізації та глобалізації фінансових ринків [5].

Ю. Коваленко досліджуючи різні аспекти розвитку фінансового ринку та фінансового посередництва особливо увагу приділяє його інституціоналізації [6].

Варто зазначити, що напрацювання вітчизняних вчених відзначаються глибиною та увагою саме до ключових особливостей розвитку інфраструктури українського фінансового ринку. Незважаючи на значний доробок

у цьому напрямі, питання періодизації розвитку інфраструктури фінансового ринку потребує подальших досліджень.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є розробка періодизації становлення і розвитку інфраструктури фінансового ринку з урахуванням ключових правових та організаційних характеристик.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Як зазначає І. Рекуненко, "становлення інфраструктури фінансового ринку — це економічний процес, що відбувається протягом певного періоду часу, який має особливий економічний зміст, свої тенденції і закономірності, які виражаються в існуванні стійких зв'язків становлення інфраструктурних елементів та видів діяльності" [2, с. 11]. Тобто становлення інфраструктури фінансового ринку та її подальший розвиток є складовою економічного розвитку країни. Інфраструктура фінансового ринку розвивається відповідно до потреб бізнесу в обслуговуванні руху капіталу. Відповідно із виникненням потреби у фінансових інструментах нового порядку, змінюються і тенденції розвитку інфраструктури фінансового ринку.

У розвитку інфраструктури фінансового ринку України можна виділити кілька етапів (табл. 1). На першому етапі, який за оцінками вітчизняних фахівців тривав з 1990 по 1994 рр. [3], відбулося формування інфраструктури фінансового ринку, передусім її організаційної та правової основи. Адже до початку 90-х рр. минулого століття фінансового ринку у класичному розумінні на території України не існувало, що пов'язано з особливостями функціонування адміністративно-командної економіки СРСР. З розпадом СРСР та руйнуванням його економіки відбувалося формування нової економічної моделі, функціонування якої потребувало фінансового ринку. Слід зазначити, що для більшості країн посткомуністичного простору ключовим фактором формування фінансового ринку була саме революційна зміна економіки, а не еволюційний шлях, який пройшли США та країни Західної Європи.

Етап становлення інфраструктури фінансового ринку характеризувався екстенсивним зростанням кількості банківських установ, оскільки правове поле для їх функціонування тільки почало формуватися. Також на цей етап припадає створення національних регуляторів, які мали діяти в умовах гіперінфляції та стрімкої девальвації національної валюти.

Другий етап розвитку інфраструктури фінансового ринку характеризується впорядкуванням контролю за діяльністю банків, що виражалось у зменшенні номі-

Таблиця 1. Етапи розвитку інфраструктури фінансового ринку

Період	Характеристика
1991 – 1994	Формування дворівневої банківської системи України, акціонування комерційних банків, збільшення кількості банківських установ, поява перших торговців цінними паперами, створення Української фондової біржі, поява кредитних спілок
1995 – 1999	Посилення контролю з боку Національного банку України за діяльністю комерційних банків, створення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, розвиток біржової та позабіржової торгівлі фінансовими інструментами завдяки створенню низки фондових бірж, формування Національної депозитарної системи, створення ФГВФО. Формування ринку ломбардних і лізингових послуг
2000 – 2008	Входження іноземного банківського капіталу, здійснення грошової приватизації, створення КУА, рейтингових агентств, зростання обсягів банківського кредитування сектору нефінансових корпорацій, започаткування традиції комплексного обслуговування клієнтів
2009 – 2013	Вихід з українського ринку десяти європейських банків, створення Центрального депозитарію цінних паперів, Розрахункового центру з обслуговування договорів на фінансових ринках. Націоналізація проблемних банків «Родовід», «Київ», «Укргазбанк». У 2010 р. внесено зміни до Закону України «Про банки і банківську діяльність» у частині строків повноважень тимчасової адміністрації. Національною комісією, шл здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг у 2010 р. переглянуто правила формування, обліку та розміщення страхових резервів для страхових компаній non-life та встановлено обмеження на сумісництво діяльності фінансових установ із надання певних видів фінансових послуг [7]. Проведено реорганізацію ФГВФО, на нього покладено обов'язки щодо введення тимчасових адміністрацій у неплатоспроможні банки та виведення їх із ринку в разі ліквідації. Змінами, внесеними у 2013 р. до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», уточнено перелік послуг, що вважаються фінансовими, та заборонено надання фінансовими установами послуг, котрі не входять до такого переліку
2014 – 2018	Виведення з ринку банків з непрозорою структурою власності та тих, що не змогли виконати нормативи капіталу. Внесеними у 2014 р. змінами до Закону України «Про банки і банківську діяльність» посилено вимоги до організації корпоративного управління в банках, підвищено відповідальність керівників банку за результати діяльності, встановлено вимоги щодо побудови адекватних і ефективних систем ризикменеджменту й внутрішнього контролю. Націоналізація Приватбанку (2016 р.), докапіталізація Ощадбанку, Приватбанку, Укрексімбанку. Розроблено Комплексну програму розвитку фінансового сектору України до 2020 року та Стратегію реформування державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг на 2015–2020 роки
2019 – по теперішній час	19.10.2019 р. набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг». Закон запровадив новий підхід щодо регулювання та нагляду за діяльністю фінансових установ. НБУ регулюватиме діяльність кредитних спілок, страхових компаній та страхових посередників, фінансових холдингових компаній. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку здійснюватиме нагляд за суб'єктами системи недержавного пенсійного забезпечення, інвестиційними фірмами, компаніями з управління активами. Затверджено Стратегію розвитку фінансового сектору до 2025 року

Джерело: систематизовано автором на основі [3–9].

нальної кількості банків, тобто на ринку залишались тільки реально функціонуючі банки. На цей етап припадає активна робота Національного банку України (НБУ) щодо побудови чіткої системи регулювання діяльності банків, що сприяло концентрації банківського капіталу, приборканню інфляції та переходу до інтенсивного розвитку банківського сектору. Слід зазначити, що розвиток інфраструктури фінансового ринку на другому етапі характеризувався значними інституційними змінами. Так, у 1999 р. було прийнято Закон України "Про Національний банк України", який чітко визначив статус і повноваження Національного банку України. Крім того, з 1998 р. банківський сектор розпочав перехід на Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), що сприяло інтеграції вітчизняного фінансового ринку у світовий. Покращенню якості банківської звітності загального призначення сприяло запровадження обов'язкового аудиту річної фінансової звітності банківських установ. Зростанню довіри до банківських установ зі сторони населення сприяло створення у 1998 р. Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО). Інституційні зміни, а саме прийняття законів "Про фінансовий лізинг" (1997 р.) та "Про створення мережі пунктів з ломбардного кредитування населення під заставу виробів із дорогоцінних металів та з дорогоцінним камінням" (1998 р.) сприяли диверсифікації фінансових послуг на фінансовому ринку, а саме формуванню і розвитку ринку лом-

бардних та лізингових послуг. Крім того, у 1996—1999 р. було створено чотири фондові біржі, а також Південноукраїнську торговельно-інформаційну систему (ПТІС) та Першу фондову торговельну систему (ПФТС).

Третій етап розвитку інфраструктури фінансового ринку характеризувався посиленням ролі банківської системи у економіці України. Банківська система у зазначений період зазнала значних змін, обумовлених збільшенням присутності іноземного капіталу. Так, станом на 01.01.2008 р. в Україні із 198 зареєстрованих банків 47 були банками з іноземним капіталом. Притік іноземного капіталу у банківську систему не тільки сприяв зміцненню її ресурсної бази, але й зміні корпоративної культури. Саме на 2006—2008 рр. припадають кардинальні зміни у підходах до банківського обслуговування клієнтів — он-лайн банкінг, комплексне обслуговування клієнтів, застосування різних підходів до обслуговування корпоративних клієнтів та фізичних осіб.

Третій етап розвитку інфраструктури фінансового ринку характеризується збільшенням кількості організаторів торгів. Так, на кінець 2008 р. було зареєстровано 10 фондових бірж та одну торговельно-інформаційну систему [7]. На фондовому ринку у 2000—2008 рр. найбільші обсяги укладених угод припадали на акції та облігації [7]. На ринку цінних паперів переважала брокерська та дилерська діяльність. Як зазначають В. Столярів та О. Полетаєв: "За період 2000—2007 рр. бро-

керська та дилерська діяльність зросли більше, ніж у 22,5 і 22 рази відповідно. Обсяг виконаних договорів торговцями цінних паперів (крім комерційних банків та інвестиційних компаній) становив 535,03 млрд грн (60,57 % від загального обсягу виконаних договорів у 2008 р.)" [10]. Можна зробити висновок, що до кризи 2008 р. фондовий ринок України хоч і повільними темпами, але все-таки розвивався.

Для третього етапу розвитку інфраструктури фондового ринку характерним є уповільнення темпів кількості професійних учасників фондового ринку, загальна тенденція до зростання підтримувалась збільшенням кількості компаній з управління активами. На цей же період припадає зростання кількості недержавних пенсійних фондів, що пов'язано з відносною стабілізацією на фінансовому ринку та зростанням економіки. Тобто паралельно із банківським сектором активно розвивається небанківська складова інфраструктури фінансового ринку.

На четвертий етап розвитку інфраструктури фінансового ринку припадає удар світової фінансової кризи. На цьому етапі зміни у інфраструктурі фінансового ринку були обумовлені об'єктивними чинниками, а саме подолання наслідків фінансової кризи та оздоровлення вітчизняного фінансового сектору. У 2009 р. ринок залишили 10 європейських банків, які повністю припинили роздрібне обслуговування клієнтів на ринку України. У зв'язку з кризою були змінені деякі правила регулювання діяльності фінансового ринку, що позначилось і на подальших тенденціях його розвитку. Організаційні зміни в інфраструктурі фінансового ринку на досліджуваному етапі переважно стосувалися впорядкування регулювання фінансового сектору після кризи. Так, у 2013 р. було проведено реформу національної депозитарної системи, на підставі прийнятого у 2012 р. Закону України "Про депозитарну систему України" на базі Національного депозитарію України було утворено Центральний депозитарій цінних паперів, а на базі Всеукраїнського депозитарію цінних паперів та депозитарних установ було утворено Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках. Також законодавчі зміни цього етапу стосувалися уточнення переліку фінансових послуг, перегляду правил формування страхових резервів страховиками, уточнення функцій регуляторів тощо. Загалом зміни в інфраструктурі фінансового ринку були пов'язані з потребою у відновленні довіри інвесторів до фінансового ринку після кризи. Загалом зміни, які мали місце у 2009—2013 рр. сприяли відновленню довіри до фінансового ринку, що проявилось у 2010—2013 рр. через зростання активності фінансових посередників як у банківському, так і небанківському секторах.

2014 р. є початком нового етапу розвитку інфраструктури фінансового ринку. Цей етап характеризується радикальними змінами у сфері банківського регулювання, наслідком яких стало виведення з вітчизняного банківського сектору майже половини банків. Такі дії регулятора пов'язані з політикою регулятора щодо очищення банківської системи від банків з непрозорою структурою власності та фінансово-нестабільних банків. У 2015 р. НБУ запровадив діагностику банківського сектору, кінцева мета якої — виявити його проблеми та у разі необхідності збільшити капіталізацію. За резуль-

татами діагностики було націоналізовано Приватбанк, проведено докапіталізацію ощадбанку, Приватбанку та Укресімбанку. Тобто діагностика була направлена, в першу чергу, на попередження нових проблем у банківському секторі, пов'язаних із можливим падінням великих банків. Загалом зміни, які відбулися в інфраструктурі фінансового ринку на п'ятому етапі її розвитку були направлені на гармонізацію інфраструктурної компоненти вітчизняного фінансового ринку з фінансовими ринками ЄС у відповідь на вимоги Угоди про Асоціацію з ЄС.

Незважаючи на те, що дії НБУ у 2014—2016 рр. були направлені на оздоровлення банківської системи, результати були не тільки позитивні, але й негативні. Так, виведення з ринку ненадійних та неплатоспроможних банків передусім зачепило рядових Українців, частина з яких втратила свої заощадження не тільки через перевищення ліміту гарантування ФГВФО, але і через курсові різниці. Адже валютні депозити поверталися у гривні за курсом на дату введення Тимчасової адміністрації. Така ситуація підірвала довіру населення до банківських установ, для якого банки фактично були об'єктом довгострокового інвестування.

У 2019 р. відбулася зміна правлячої політичної сили, яка анонсувала ряд реформ у сфері економіки, у тому числі зняття мораторію на продаж земель, здешевлення кредитів для малого і середнього бізнесу, стимулювання притоку іноземних інвестицій тощо. Ці реформи вимагатимуть трансформаційних змін і в інфраструктурі фінансового ринку, оскільки виникне потреба у нових фінансових продуктах та обслуговуванні якісно нових сегментів економіки. Серед тенденцій минулого етапу зберігається курс на гармонізацію вітчизняного фінансового ринку з ринками ЄС, про що свідчить розроблена стратегія розвитку фінансового сектору до 2025 року. Серед найбільш важливих змін у 2019 р. слід назвати прийняття Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг", який передбачає поділ регуляторних функцій на фінансовому ринку між двома регуляторами — Національним банком України та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР). Вказаний вище закон відповідає принципам директив Європейського співтовариства (Capital Requirements Directive (2013/36/EU), Capital Requirements Regulation (575/2013), Solvency II Directive (2009/138/EC), Payment Services Directive (2015/2366EU), Directives on Institutions for Occupational Retirement Provision (IORPs), Collective Investment in Transferable Securities (UCITS), Alternative Investment Fund Managers (AIFMD)) та є продовженням тренду попередніх років стосовно створення і передачі функцій регулювання фінансових ринків до НБУ та НКЦПФР.

ВИСНОВКИ

Таким чином, у становленні і формуванні інфраструктури фінансового ринку слід виділити шість основних етапів: 1991—1994, 1995—1999, 2000—2008, 2009—2013, 2014—2018, 2019 — до тепер.

Слід відмітити, інфраструктура фінансового ринку України формувалась в умовах, відмінних від загально-

світових тенденцій, оскільки її формування відбувалось на спадщині адміністративно-командної економіки в умовах трансформаційних перетворень орієнтованих на ринок. Цим обумовлені труднощі на першому та другому етапах становлення інфраструктури фінансового ринку, оскільки в умовах гіперінфляції та несформованого правового поля інфраструктура фінансового ринку розвивалась переважно екстенсивно. Наступні етапи розвитку інфраструктури фінансового ринку характеризуються тенденцією до її очищення від неефективних фінансових установ, упорядкуванням законодавчої бази, яка чітко визначає організаційні та правові основи регулювання фінансового ринку. Сучасний етап розвитку інфраструктури фінансового ринку характеризується тенденцією до гармонізації інституційних умов фінансового ринку України з європейськими ринками. Перспективами подальших досліджень є визначення впливу інституціональних факторів на розвиток інфраструктури фінансового ринку.

Література:

1. Чуницька І.І. Розвиток організаційної та інформаційної складових інфраструктурного потенціалу фінансового ринку / І.І. Чуницька // Бізнес Інформ. — 2016. — № 11.
2. Рекуненко І.І. Методологічні засади дослідження процесів становлення та розвитку інфраструктури фінансового ринку України. Економіка і держава. 2014. № 12. С. 10—13. (с. 11).
3. Школьник І.О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія розвитку: монографія / І.О. Школьник. — Суми: ВВП "Мрія-1" ЛТД, УАБС НБУ, 2008. — 348 с.
4. Школьник І.О., Кремень В.М. Періодизація розвитку фінансового сектору та фінансового нагляду в Україні. Фінанси України. 2018. № 3. С. 97—115.
5. Смагін В. Формування та розвиток фінансового ринку в умовах трансформаційної економіки: [монографія] / В. Смагін. — К.: КНЕУ, 2008. — 232 с.
6. Коваленко Ю. Інституціалізація фінансового сектору економіки: [монографія] / Ю. Коваленко. — Ірпін: Національний університет ДПС України, 2013. — 608 с.
7. Річні звіти / Нац. комісія, що здійснює держ. регулювання ринків фін. послуг. URL: <https://nfp.gov.ua/content/rzviti-nackomfinposlug.html>; <https://nfp.gov.ua/content/rzviti-derzhfinposlug.html>
8. Лисенко Ж.П. Фінансовий ринок України — стан, тренди та напрями розвитку / Ж.П. Лисенко // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". — 2014. — № 6. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3126>
9. Стрижиченко К. Державне регулювання фінансового ринку в умовах нової економіки: [монографія] / К. Стрижиченко. — Бердянськ: ФОП Ткачук О.В., 2013. — 352 с.
10. Столяров В.Ф., Полетаєв О.О. Тенденції в діяльності фінансових посередників на ринку цінних паперів України. Вісник економічної науки України. 2010. № 2. С. 145—151.
2. Rekunenko, I.I. (2014), "Methodological bases of research of processes of formation and development of infrastructure of the financial market of Ukraine", *Ekonomika i derzhava*, vol. 12, pp. 10—13.
3. Shkol'nyk, I.O. (2008), *Finansovyy rynek Ukrainy: suchasnyy stan i stratehiia rozvytku* [The financial market of Ukraine: current state and strategy of development], VVP "Mriia-1" LTD, UABS NBU, Sumy, Ukraine.
4. Shkol'nyk, I.O. and Kremen', V.M. (2018), "Periodization of financial sector development and financial supervision in Ukraine", *Finansy Ukrainy*, vol. 3, pp. 97—115.
5. Smahin, V. (2008), *Formuvannia ta rozvytok finansovoho rynku v umovakh transformatsiinoi ekonomiky* [Formation and development of the financial market in a transformational economy], KNEU, Kyiv, Ukraine.
6. Kovalenko, Yu. (2013), *Instytutstyalizatsiia finansovoho sektoru ekonomiky* [Institutionalization of the financial sector of the economy], Natsional'nyy universytet DPS Ukrainy, Irpin, Ukraine.
7. National Commission for State Regulation of Financial Services Markets (2020), "Annual reports", available at: (Accessed 10 Jan 2020).
8. Lysenko, Zh.P. (2014), "The financial market of Ukraine - the state, trends and directions of development", *Elektronne naukove fakhove vydannia "Efektyvna ekonomika"*, vol. 6, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3126> (Accessed 10 Jan 2020).
9. Stryzhychenko, K. (2013), *Derzhavne rehuliuвання finansovoho rynku v umovakh novoi ekonomiky* [State regulation of the financial market in a new economy], FOP Tkachuk O.V., Berdyansk, Ukraine.
10. Stoliarov, V.F. and Polietaiev, O.O. (2010), "Trends in the activities of financial intermediaries in the securities market of Ukraine", *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, vol. 2, pp. 145—151.

Стаття надійшла до редакції 25.02.2020 р.

www.economy.nayka.com.ua

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

**Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)
Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292**

e-mail: economy_2008@ukr.net

тел.: (044) 223-26-28

(044) 458-10-73

References:

1. Chunya's'ka, I.I. (2016), "Development of organizational and information components of the financial market infrastructure potential", *Biznes Inform*, vol. 11.